

1.	Наслов на наставниот предмет	Енергетско право		
2.	Код	50835		
3.	Студиска програма	Деловно право		
4.	Организатор на студиската програма (единица, односно институт, катедра, оддел)	Правен факултет „Јустинијан Први“ – Скопје Универзитет “Св. Кирил и Методиј“ Скопје		
5.	Степен (прв, втор, трет)			
6.	Академска година/семестар	Втора година, трет семестар	7.	Број на ЕКТС кредити 6
8.	Наставник	проф.д-р. Димитар Гелев		
9.	Предуслови за запишување на предметот	Нема		
10.	Цели на предметната програма (компетенции):			
	<p>Цел на предметната програма по арбитражно право е да им овозможи на студентите да се стекнат со продлабочени знаења за правната регулација на различните видови енергија (производство, пренос, дистрибуција, снабдување) и енергетски услуги. Посебни задачи на оваа програма се:</p> <ul style="list-style-type: none"> - студентите да ги разберат основните концептуални, терминологски и етимолошки поими во сферата на енергетското право. - студентите да бидат во состојба да ги разликуваат и разберат основните видови енергија, начинот на нејзиното производство, пренос и дистрибуција, како и развојот на пазарите за одделните видови енергија. - студентите да бидат во состојба да ги знаат целите на енергетската политика и начинот на нејзината реализација, енергетските дејности и начинот на регулирањето на енергетските дејности, како и основните правила на Регулаторната комисија за енергетика. - студентите да бидат во состојба да ги знаат начините на изградбата на енергетските објекти, функционирањето на Регулаторната комисија за енергетика, пазарот на електричната енергија, пазарот на природниот гас, пазарот на суровата нафта и нафтените деривати, пазарот на топлинската и геотермалната енергија, условите за остварување на енергетската ефикасност и промоцијата на користењето на обновливите извори на енергија. - студентите да бидат во состојба да ги знаат производството, дистрибуцијата и преносот на електричната енергија, правилата за дистрибуција, правилата за пренос (мрежните правила), тарифниците, фидинг тарифите, поттикнувањето на конкуренцијата на енергетските пазари, пристапот на трети лица до мрежата на електрична енергија, снабдувачите со електрична енергија, методологиите за пресметка на цената на електричната енергија, пазарните правила - студентите да бидат во состојба да ги знаат условите за снабдување со електричната енергија, формуларните или стандардните договори (општите услови), енергетските согласности и начинот на нивното издавање. 			

	<ul style="list-style-type: none"> - студентите да бидат во состојба да ги знаат европските правила за енергетскиот пазар, меѓународните конвенции и асоцијации во сферата на енергетиката. - студентите да бидат во состојба да ги знаат различните видови договори што најчесто се користат во инвестиционата изградба на енергетските објекти. - студентите да бидат во состојба да ги знаат правилата од анти-монополското законодавство и нелојалната конкуренција што се однесуваат на енергетскиот сектор. - студентите да бидат во состојба да ги знаат правилата со кои се регулира производството, преносот, дистрибуцијата и пазарот на природниот гас, геотермалната (топлинската) енергија и нафтата и нафтените деривати. - студентите да бидат во состојба да ги знаат различните начини на употреба на енергијата и стандардите и техничките правила во оваа област (домашни, меѓународни и на европската унија), како и начините на кои се утврдуваат таквите стандарди и технички правила. <p>За остварување на овие цели и задачи предметната програма по Енергетско право ќе ги обработи теоретските аспекти на енергетското право, а потоа ќе се фокусира на практичната примената на правните правила со кои се регулира производството, преносот, дистрибуцијата и снабдувањето со енергија.</p>
<p>11.</p>	<p>Содржина на предметната програма:</p> <p>Енергетското право е гранка на правниот систем што ги опфаќа правните правила (законски акти, автономни правила, диспозитивни правила, правила содржани во меѓународните конвенции и во билатералните договори, како и во европските и другите меѓународни акти) со кои се регулира енергетското право.</p> <p>Во рамките на предметот Енергетско право студентите се запознаваат со целите на енергетската политика и начинот на нејзина реализација, енергетските дејности и начинот на регулирањето на енергетските дејности, изградбата на енергетските објекти, функционирањето на Регулаторната комисија за енергетика, пазарот на електрична енергија, пазарот на природен гас, пазарот на сурова нафта и нафтени деривати, пазарот на топлинска и геотермална енергија, условите за остварување на енергетската ефикасност и промоцијата на користењето на обновливите извори на енергија, производството, дистрибуцијата и преносот на електричната енергија, правила за дистрибуција, правилата за пренос (мрежни правила), тарифници, фидинг тарифи, поттикнување на конкуренцијата на енергетските пазари, пристап на трети лица до мрежата на електрична енергија, снабдувачи со електрична енергија, методологии за пресметка на цена на електрична енергија, пазарни правила, услови за снабдување, формуларни или стандардни договори (општи услови), енергетски согласности, европски правила за енергетскиот пазар, меѓународни конвенции и асоцијации во сферата на енергетиката.</p>
<p>12.</p>	<p>Методи на учење:</p> <p>Материјата е поделена во 12 тематски единици. Во рамките на секоја тематска единица прашањата ќе се анализираат од теоретски и од практичен аспект. Студентите ќе бидат поттикнувани за самостојна и тимска истражувачка работа, менторирана од предметните наставници, која што ќе им овозможи продлабочени знаења и развој на вештини.</p> <p>На предавањата ќе се користат различни техники на работа, вклучително Power Point презентации,</p>

		<p>индивидуални и групни презентации од студентите како и заеднички дискусии. Предавањата ќе бидат интерактивни, а се очекува и ангажираност на студентите од аспект на истражување на одредени теми во и вон материјалот кои можат да бидат презентирани во договор со предметниот професор. Задачите за секоја наредна недела (каде е можно и порано) ќе бидат однапред назначувани со цел студентите да имаат доволно време да се подготват.</p> <p>Од студентите се очекува да развијат истражувачки и аналитички вештини, но и да аплицираат презентерски вештини на час.</p> <p>Што се однесува до задолжителната литература освен релевантните закони што ја регулираат ова материја (Законот за енергетика, Закон за облигационите односи, Законот за трговски друштва, Законот за нелојалната конкуренција, Законот против ограничувањата на конкуренцијата, Законот за заштитата на животната средина, Законот против емисијата на штетни и отровни супстанции, Закон за опасни материи, како и соодветните правилници, методологии, тарифни системи, мрежни правила, пазарни правила, услови за снабдување што ги носи Регулаторната комисија за енергетика) студентите ќе добијат соодветни материјали што ќе мора да ги прочитаат. Што се однесува до литературата која студентите ќе мора да ја совладаат како испитна литература, таа ќе биде потесна од онаа што е предвидена за читање во согласност со ЕКТС стандардите (до 330 страни).</p>		
13.	Вкупен расположлив фонд на време	6 ЕКТС = 150 часа		
14.	Распределба на расположливото време	52,5+0+17,5+0+80		
15.	Форми на наставните активности	15.1	Предавања – теоретска настава	52,5
		15.2	Вежби (лабораториски, аудиториски), семинари, тимска работа	0

16.	Други форми на активности		16.1	Проектни задачи	17,5	
			16.2	Самостојни задачи	0	
			16.3	Домашно учење	80	
17.	Начин на оценување					
	17.1	Тестови/завршен испит			70 бода	
	17.2	Семинарска работа / проект (презентација: писмена и усна)			20 бода	
	17.3	Активност и учество			10 бода	
18.	Критериуми за оценување (бодови / оценка)		до 51 бода		5 (пет) (F)	
			од 51 до 60 бода		6 (шест) (E)	
			од 61 до 70 бода		7 (седум) (D)	
			од 71 до 80 бода		8 (осум) (C)	
			од 81 до 90 бода		9 (девет) (B)	
			од 91 до 100 бода		10 (десет) (A)	
19.	Услов за потпис и полагање на завршен испит		Реализирани активности 16.1, 16.2, 16.3			
20.	Јазик на кој се изведува наставата		Македонски јазик/Англиски јазик			
21.	Метод на следење на квалитетот на наставата		Евалуација и самоевалуација			
22.	Литература					
	22.1	Задолжителна литература				
		Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
		1.		Закон за енергетика	Службен весник на Република Македонија	16/2011, 136/2011, 79/2013, 164/2013, 41/2014, 151/2014, 33/2015, 192/2015, 215/2015, 6/2016, 53/2016, 189/2016
2.	Martha Roggenkamp, Catherine Redgwell,			2016		

		Anita Ronne, Inigo del Guayo	Energy Law in Europe: National, EU and International Regulation (превод обезбеден од страна на предметниот наставник)	Oxford University Press	
22.2	Дополнителна литература				
	Р. бр.	Автор	Наслов	Издавач	Година
	1.	Petri Mantysaari	EU Electricity Trade Law: The Legal Tools of Electricity Producers in the International Electricity Markets	Springer	2015
	2.	Kim Talus	Introduction to EU Energy Law	Oxford University Press	2016
	3.	Tim Maxian Rusche	EU Renewable Electricity Law and Policy: From National Targets to a Common Market	Cambridge University Press	2015